

Herències i llegats solidaris

Tothom pot mostrar la seva solidaritat adjudicant una part del seu llegat per donar suport a la ciència

El passat dia 2 de novembre, uns quants mitjans de comunicació es van fer ressó d'una notícia extraordinàriament destacada pel seu contingut ètic. Una dona de 87 anys que vivia a la barriada madrilenya de Fuente del Berro i que portava una vida modesta i austera, va deixar al morir 824.769,86 euros al CSIF (Consejo Superior de Investigaciones Científicas) per la recerca a Espanya «de les malalties del parkinson i l'alzheimer» com va deixar escrit en el seu testament. La senyora Juana R.P. vivia en un pis d'uns 30 metres quadrats, sola, després que moríssin la seva mare i el seu oncle, i havia estalviat aquesta quantitat de diners a base d'una vida senzilla gràcies al seu sou, el del seu oncle i a la pensió de la seva mare. La senyora Juana era soltera, sense fills ni germans, i els seus darrers dies els va viure amb la cura de la seva veïna i amiga Juliana, que es va quedar molt sorpresa quan li van dir la quantitat que havia cedit a la institució científica.

La senyora Juana va cuidar durant 20 anys a la seva mare malalta de parkinson i aquest va ser, probablement, el motiu de la seva generositat.

En els darrers cinc anys, el CSIC, segons va informar la premsa, va ingressar al voltant de 3,5 milions d'euros per aquesta via de les donacions, unes més importants, altres més modestes, però totes elles amb un objectiu final: ajudar a la ciència, donar suport a la recerca i mostrar l'esperit solidari que tant ens eleva moralment.

Hi ha moltes institucions susceptibles de ser ajudades per la solidaritat dels donants. En totes elles, l'objectiu final és donar suport als científics que treballen en els múltiples camps de la recerca per curar malalties i per trobar estratègies que canviïn la vida dels malalts i de les seves famílies.

La nostra Associació és una d'elles. Les herències i els llegats que rebem van dirigits a millorar la qualitat de vida dels nos-

L'objectiu últim és aportar recursos a la recerca per superar les malalties més complexes, mostrant un esperit solidari que ens eleva moralment

amb el suport de:

Ajuntament de L'Hospitalet

La seu social de l'ACFQ

Fer un llegat solidari és molt senzill. Cal, davant notari, determinar quina part de l'herència es vol destinar a la institució elegida

La nostra sala d'actes

tres malalts i de les famílies i a donar suport a les diferents línies d'investigació que porten a terme els diferents organismes amb que l'ACFQ col·labora.

La pràctica de l'herència solidària o del llegat suposa una gran part dels ingressos de moltes ONG's i associacions com la nostra. Com sabeu, som una entitat reconeguda d'utilitat pública i per això no estem subjectes a l'impost de successions, el que garanteix que la totalitat dels bens rebuts per herència o llegat, es transformen en ajuda directa per lluitar contra la Fibrosi Quística.

Fer un llegat solidari és molt senzill. N'hi ha prou a realitzar un testament obert davant notari, indicant la quantitat del patrimoni que es preveu llegar a la institució elegida. Normalment, el notari informa al testador quins són els límits per fer un llegat (per exemple, la legítima) i les conseqüències benefactores. El testament és, com resulta evident, un acte íntim i molt important que es conserva durant anys i que es comunica al Registre de Darreres Voluntats.

Segons les dades del IUIN (índex únic informatitzat notarial) l'any 2021 els espanyols havien donat 324,5 milions d'euros en forma de llegats solidaris i les comunitats més generoses havien estat Madrid i Catalunya per aquest ordre.

L'any 2024, a casa nostra, s'havien obert en el primer semestre un total de 108 testaments solidaris que havien llegat uns 34 milions d'euros a entitats sense ànim de lucre. L'any 2023 s'havia tancat amb 204 testaments i 38 milions d'euros llegats.

No només fan llegats solidaris les persones sense hereus directes. Cada vegada més, els testamentaris reparteixen l'herència entre el que reben els familiars i el que es cedeix per objectius de solidaritat humana.

Com que el testament és secret, és impossible saber les disposicions solidàries fins que el testador mor. Per tant no és possible saber quanta gent fa un testament solidari cada any. El que sí es coneix és quantes persones que han mort en un any determinat han fet un testament solidari. I tampoc és possible saber el valor de les herències, perquè poden haver molts llegats de menys valor uns anys que altres.

Tot i que, generalment, es tracta d'una decisió personal que ningú divulga obertament, les herències solidàries no resulten una gran sorpresa. Normalment hi ha una relació entre el donant i l'entitat o la malaltia, de manera que uns i altres presenten fortes vinculacions. Tampoc acostumen a haver decepcions per part dels hereus. A més, com que els notaris acostumen a monetitzar els llegats i venen els bens mobles, donen sempre la primera opció de comprar als familiars directes o indirectes.

La nostra Associació Catalana de Fibrosi Quística ha estat ja beneficiada per la generositat d'alguns ciutadans solidaris. La

nostra seu és la conseqüència directa d'una donació que va tenir lloc l'any 2012 per part del senyor Josep Lluís Grau Lozano, que va morir d'un infart el darrer dia de la seva vida laboral. El senyor Grau Lozano i la seva esposa Rosa Salat havien tingut dos fills, l'Albert i la Margarida, tots dos afectats de Fibrosi Quística, que van morir, el primer, amb 4 anys i, la segona, amb molt pocs mesos. La senyora Salat havia mort sis mesos abans que el seu marit, però des de l'any 2004 havien fet testament deixant les seves propietats a la nostra Associació.

Entre els bens del matrimoni, que ja no va tenir més fills, es trobava un habitatge en forma d'ela a Sarrià, amb dues entrades, una a Reina Elisenda i l'altra a Clos de Sant Francesc.

No cal que us expliquem que l'antic habitatge de la família Grau-Salat és avui la seu social de l'entitat amb entrada per Reina Elisenda i la part de l'habitatge de Clos de Sant Francesc, l'habitatge d'acollida de la nostra entitat per totes aquelles famílies de fora que necessiten un lloc d'estada mentre son tractats hospitalariament els seus fills.

El mateix cal dir de la generositat de la senyora Trànsito Muñoz Dueñas que era família dels avis d'un afectat de FQ, i que aquest darrer any va llegar a l'ACFQ 60.000 euros (va repartir la seva herència entre diverses associacions i organismes). Ni la senyora Trànsito, ni els avis, ni l'afectat estan ja entre nosaltres, però la seva intenció s'ha acomplert com estava previst. I també cal explicar les informacions d'alguna persona que, en vida, ha comunicat a l'Associació la seva disposició a llegar una part del seu testament.

Aquests gestos de gran generositat d'aquestes famílies és el nostre exemple directe de les deixes solidàries que estan a l'ordre del dia. Gràcies a aquestes herències, la nostra entitat ha pogut enfortir la lluita contra la malaltia, donar alberg gratuït als nostres associats i les famílies, fer servir les instal·lacions per mantenir viva l'entitat, fer les reunions i assemblees imprescindibles per mantenir la flama reivindicativa i mantenir la màxima activitat social i aportar fons en benefici dels afectats i les seves famílies.

La generositat, com és evident en el nostre cas concret, sempre té respostes positives. D'aquí la nostra crida a tenir en compte aquesta possibilitat de solidaritat col·laborativa, que tants beneficis pot aportar a la ciència i a la societat en general.

El senyor Josep Lluís Grau Lozano

L'ACFQ n'és testimoni directe de moltes d'aquestes accions solidàries. La nostra seu i l'habitatge d'acollida, en son exemples ben concrets

Una imatge del pis d'acollida de l'ACFQ

Herencias y legados solidarios

Cualquiera puede mostrar su solidaridad adjudicando una parte de su legado para dar apoyo a la ciencia

El pasado día 2 de noviembre, unos cuantos medios de comunicación se hicieron eco de una noticia extraordinariamente destacada por su contenido ético. Una mujer de 87 años que vivía a la barriada madrileña de Fuente del Berro y que llevaba una vida modesta y austera, dejó al morir 824.769,86 euros al CSIF (Consejo Superior de Investigaciones Científicas) para la investigación en España «de las enfermedades del parkinson y el alzheimer» como dejó escrito en su testamento. La señora Juana R.P. vivía en un piso de unos 30 metros cuadrados, sola, después de que murieran su madre y su tío, y había ahorrado esta cantidad de dinero a base de una vida sencilla gracias a su sueldo, el de su tío y la pensión de su madre. La señora Juana era soltera, sin hijos ni hermanos, y sus últimos días los vivió con el cuidado de su vecina y amiga Juliana, que se quedó muy sorprendida cuando le dijeron la cantidad que había cedido a la institución científica.

La señora Juana cuidó durante 20 años a su madre enferma de parkinson y este fue, probablemente, el motivo de su generosidad.

En los últimos cinco años, el CSIC, según informó la prensa, ingresó alrededor de 3,5 millones de euros por esta vía de las donaciones, unas más importantes, otras más modestas, pero todas ellas con un objetivo final: ayudar a la ciencia, apoyar en la investigación y mostrar el espíritu solidario que tanto nos eleva moralmente.

Hay muchas instituciones susceptibles de ser ayudadas por la solidaridad de los donantes. En todas ellas, el objetivo final es apoyar a los científicos que trabajan en los múltiples campos de la investigación para curar enfermedades y para encontrar estrategias que cambien la vida de los enfermos y de sus familias.

Nuestra Asociación es una de ellas. Las herencias y los legados que recibimos van dirigidos a mejorar la calidad de vida de

El objetivo último es dar soporte a la investigación para superar las enfermedades mas complejas, mostrando un espíritu solidario que nos eleva moralmente

con el apoyo de:

Ajuntament de L'Hospitalet

La sede social de la ACFQ

nuestros enfermos y de las familias y a apoyar a las diferentes líneas de investigación que llevan a cabo los distintos organismos con los que la ACFQ colabora.

La práctica de la herencia solidaria o del legado supone una gran parte de los ingresos de muchas ONG's y asociaciones como la nuestra. Como sabéis, somos una entidad reconocida de utilidad pública y por eso no estamos sujetos al impuesto de sucesiones, lo que garantiza que la totalidad de los bienes recibidos por herencia o legado, se transformen en ayuda directa para luchar contra la Fibrosis Quística.

Hacer un legado solidario es muy sencillo. Es suficiente con realizar un testamento abierto ante notario, indicando la cantidad del patrimonio que se prevé legar a la institución elegida. Normalmente, el notario informa al testador cuáles son los límites para hacer un legado (por ejemplo, la legítima) y las consecuencias benefactoras. El testamento es, como resulta evidente, un acto íntimo y muy importante que se conserva durante años y que se comunica al Registro de Últimas Voluntades.

Según los datos del IUIN (índice único informatizado notarial) en 2021 los españoles habían dado 324,5 millones de euros en forma de legados solidarios y las comunidades más generosas habían sido Madrid y Cataluña por este orden.

Hacer un legado solidario es muy sencillo. Es preciso, ante notario, determinar qué parte de la herencia se quiere destinar a la institución elegida

El año 2024, en Catalunya, se habían abierto en el primer semestre un total de 108 testamentos solidarios que habían legado unos 34 millones de euros a entidades sin ánimo de lucro. El año 2023 se había cerrado con 204 testamentos y 38 millones de euros legados.

No solo hacen legados solidarios las personas sin herederos directos. Cada vez más, los testamentarios reparten la herencia entre lo que reciben los familiares directos y lo que se cede por objetivos de solidaridad humana.

Como que el testamento es secreto, es imposible saber las disposiciones solidarias hasta que el testador muere. Por lo tanto, no es posible saber cuánta gente hace un testamento solidario cada año. Lo que sí se conoce es cuántas personas que han muerto en un año determinado han hecho un testamento solidario. Y tampoco es posible saber el valor de las herencias, porque pueden haber muchos legados de menor valor unos años que otros.

A pesar de que, generalmente, se trata de una decisión personal que nadie divulga abiertamente, las herencias solidarias no resultan una gran sorpresa. Normalmente hay una relación entre el donante y la entidad o la enfermedad, de forma que unos y otras presentan fuertes vinculaciones. Tampoco acostumbran a haber decepciones por parte de los herederos. Además, como que los notarios acostumbran a monetizar los legados y venden

Nuestra sala de actos

los bienes muebles, dan siempre la primera opción de compra a los familiares directos o indirectos.

Nuestra Asociación Catalana de Fibrosis Quística ha sido ya beneficiada por la generosidad de algunos ciudadanos solidarios. Nuestra sede es la consecuencia directa de una donación que tuvo lugar en 2012 por parte del señor Josep Lluís Grau Lozano, que murió de un infarto el último día de su vida laboral. El señor Grau Lozano y su esposa Rosa Salat habían tenido dos hijos, Albert y Margarita, ambos afectados de Fibrosis Quística, que murieron, el primero, con 4 años y, la segunda, con muy pocos meses. La señora Salat había muerto seis meses antes que su marido, pero desde el año 2004 habían hecho testamento dejando sus propiedades a nuestra Asociación.

Entre los bienes del matrimonio, que ya no tuvo más hijos, se encontraba una vivienda en forma de ele en Sarrià, con dos entradas, una por Reina Elisenda y la otra por Clos de Sant Francesc. No hace falta que os expliquemos que la antigua vivienda de la familia Grau-Salat es hoy la sede social de la entidad con entrada por Reina Elisenda y la parte de la vivienda de Clos de Sant Francesc, la vivienda de acogida de nuestra entidad para todas aquellas familias de fuera que necesitan un lugar de estancia mientras son tratados hospitalariamente sus hijos.

Lo mismo cabe decir de la generosidad de la señora Trànsito Muñoz Dueñas que era familia de los abuelos de un afectado de FQ, y que este último año legó a AFCQ 60.000 euros (repartió su herencia entre diversas asociaciones y organismos). Ni la señora Trànsito, ni los abuelos, ni el afectado están ya entre nosotros, pero su intención se ha cumplido como estaba previsto. Y también es necesario explicar las informaciones de alguna persona que, en vida, ha comunicado a la Asociación su disposición a legar una parte de su testamento.

Estos gestos de gran generosidad de estas familias son nuestro ejemplo directo de las herencias solidarias que están a la orden del día. Gracias a estas herencias, nuestra entidad ha podido fortalecer la lucha contra la enfermedad, dar albergue gratuito a nuestros asociados y familias, utilizar las instalaciones para mantener viva la entidad, realizar las reuniones y asambleas imprescindibles para mantener la llama reivindicativa y mantener la máxima actividad social y aportar fondos en beneficio de los afectados y sus familias.

La generosidad, como es evidente en nuestro caso concreto, siempre tiene respuestas positivas. De aquí nuestro llamamiento a tener en cuenta esta posibilidad de solidaridad colaborativa, que tantos beneficios puede aportar a la ciencia y a la sociedad en general.

El señor Josep Lluís Grau Lozano

La ACFQ es testigo directo de muchas de estas acciones solidarias. Nuestra sede y el piso de acogida, son ejemplos bien concretos de ello

Una imagen del piso de acogida de la ACFQ